

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KUHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-gazdasági és társadalmi hetilap

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-ként: szöveggözt és nyilttér 1-50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VI. Évf.

Murska Sobota, 1927. június 26.

23. Szám.

Béke.

Sok millió ember epedve várta a békét, e szent fogalmat, amely sajnos, csak fogalom maradt. Minek tulajdonítsuk, hogy a világon nincsen béke, nincsen nyugalom, nincsen megértés? Az asszonyok gazdálkodása, a sok pénz az emberek kezében, a nagyraagyás gondolata, az irigység, teremtették meg a békétlenség csiráit.

A családapák távolléte, a gyermekek kellő nevelés hiánya, a fogoly katonának a községekben végzett ténykedése, mind előkészítői voltak azon békétlenségnek, amely még most is, sőt talán jobban uralkodik a családokban, mint valamikor.

A háboru annyit rontott a közérkölcsterén, amit csak egy új század tud talán helyrehozni. Új generációt, új emberiséget kell nevelni ahhoz, hogy valamikor a megértés gondolata újra az emberi elme alapját képezze.

Gondolkodjunk egy kicsikét! Könnyen elgondolhatjuk, hogy azon egyén, aki négy éven át távol volt családjától, távol volt falujától, el kellett hagynia csekély gazdaságát, mindenét a sorsra bízta és a jó Istenre, nem nézhetett jó szemmel a gazdagokra, akik mivel sok földjük és sok pénzük volt, itthon töltötték azon időt, amely idő alatt a szegények halál árnyékában jártak. Így történt, hogy a gazdagok még gazdagabbak, a szegények pedig egész koldusok lettek.

Ez a tény is részben oka mai pénztelenségnek és elégedetlenségnek és okozza a községekben a békétlenséget, zsörtölődést és veszekedést.

Ezen békétlenség, mint a rossz hir gyorsan terjed. Elárasztotta a járásokat, vármegyéket, az egész országot. A képviselőház feloszlata, az új képviselőválasztásoknak szept. 11.-ére való kitűzése mind a békétlenség következménye. Az ország békétlensége és a meg nem értés teremteti azután a háborut a szomszédos országokkal. Ugyebár, most készülődik a szomszédos Albánia a mi államunk ellen. Beogradból már elutazott az albániai követ

Meghosszabbítják a lakástörvény érvényét?

A kereskedelmi kamarától beérkeztek már a válaszok a szociálpolitikai minisztérium körkérdésére a lakástörvény meghosszabbítása ügyében. Válaszolt a minisztériumnak a Lakók Szövetsége is amely természetesen azt kívánja, hogy törvényt 1928. május elsejéig hagyják érvényben, míg a kamarák a megantulajdon elvének hangsúlyozásával követelik, hogy a lakástörvény 1927. november elsején szűnjön meg.

Dr. Mijovics Alekszandar szociálpolitikai miniszter a lakáskérdés tárgyalására július elejére Beogradba konferenciát hívott egybe, amelyen részt fognak venni az ország gazdasági testületeinek, valamint a Lakók Szövetségének képviselői. Ezen a konferencián megkísérli a minisztérium az

ellentétes álláspontok összeegyeztetésével kompromisszumos megoldást létrehozni. A megegyezésnek nagy nehézségei vannak, mert az ellentétek igen élesek, a mit a háztulajdonosok legutóbbi spliti konferenciájának elkeseredett tiltakozó határozatai is bizonyítanak. Mégis a legnagyobb valószínűséggel lehet számítani arra, hogy a lakástörvény érvényét meghosszabbítják, mert beavatott értesülések szerint a szociálpolitikai miniszternek is az az álláspontja, hogy november elseje már a tél kezdete és így nem alkalmas időpont a lakók védelmének megszüntetésére.

A hivatalos adatok szerint a lakáskrisis Beogradban, Zágrebben, Szuboticán, Ljubljában és Szarajevóban érezhető a legerősebb mértékben.

Olaszország elengedte Fiume negyvenötmillió lira adósságát.

Az olasz minisztertanács pénteken ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy Fiuménak az Olaszországgal való egyesülés érdekében kifejezett törekvései elismerésül elengedi azt a negyvenötmillió lirás adósságát, melyet kölcsön alakjában régebben nyújtott az olasz állam Fiuménak városfejlesztési és egyéb célokra.

A miniszter tanács Mariotti

szenátor javaslatára hátmillió lirát szavazott meg a Dalmáciához közel eső két olasz sziget: a Zára és Lastovo erődítményeinek kiépítésére.

Mariotti szenátor a minisztertanácsban mondott beszédében hangsúlyozta, hogy a két sziget megerősítésére azért van szükség, mert ezek az alapkövei Olaszország dalmáciai aspirációinak.

egész személyzetével. A jugoszláv követek is eltávoztak Albániából. Varsóban meggyilkolták a szovjet követet. Emiatt Lengyelország és a Szovjet-Oroszország között konfliktus támadt. Anglia és Oroszország között is megszűnt a diplomáciai viszony. Kinában testvérnép a tesvérét gyilkolja belháboru pusztit. Még többet lehetne írni, de hagyjuk e kellemetlen híreket hiszen nem is a háborukról akartam e cikkben írni, hanem rámutatni azon tényezőkre, amelyek megteremtik a békét a családban. Miért említem épen a családot? Mert a családok békéje teremt meg a községek békéjét és így tovább.

Családapák! Legyetek okosak, legyetek türelmesek. A ti lelketek legyen virágos kert, melyben a belátás és a türelem rózsái virágozzanak. Neveljétek és

tanítsátok a gyermekeiteket azon becsületességben, amelyeket a világ mint ilyent elismer. Legyetek igazságosak a feleséggel szemben. Hiszen jóbánásmód mellett mindent elér az ember de a becsület törvényéről se feledkeztek meg. Ahhoz, hogy a családi béke meglegyen, a kölcsönös megértés feltétlenül szükséges.

Asszonyok! Bennetek van és éljen szivetekben az igazi női hivatás, akkor asszonyi dolguk végzése mellett férjeiknek is igaz segítői lesznek. A régiak úgy szokták mondani, hogy a háznak négy sarka van, amelyből hármat az igazi háziasszony tart.

Boldog család, hol a szivekben,
A béke, szeretet lakik,
S hol a szülő jó gyermekekben
Felejté élte gondjait,
Előbb enyhül a bánat ott
S a kepv, öröm kétszer nagyobb.

ROVÁS.

Az osztrák törvények között van, a már valamikor kifogásoltakon kívül, még egy más százéves is, mely a mai modern kor lomtárába való. T. i., hogy *norma napokon táncsal egybekötött mulatság nem tartható!* S az erről rendelkező törvény indokaival, a közeli napokban egy m. szobotai korcsmáros tényleg rá is fizetett — mondjad és irjad — egyszáz negyven dinár erejéig. Igen, mert annyit kellett lefizetni k. p.-ben annak a személynek napidíjaként, kit a glavarsztvo kiküldötté annak ellenőrzésére, vajjon nem-e táncolnak is.

Nem kutatjuk azt, hogy miért van ez így és első esetben azóta, mióta klerikálisok uralják a vármegyét, nem is azt, miért indokolják ezt tanma már divatjamult egyszázados törvénnyel, csak azt tudjuk és állítjuk, hogy Prekmurjében ma is még a magyar közigazgatási törvény van érvényben teljes egészében, aszerint pedig a norma nap e tekintetben nem esik korlátozás alá. Tehát ez esetben sem jogos a rendőri ellenőrzés, még ha olcsóbb is volna 140 dinárnál. Ez csak vallásérkölcsei belátására lévén bizva úgy a korcsmáros, mint a vendégeket illetőleg.

* * *

Na de légy megvigasztalva te istenadta nép. A száznegyven dináros „előrenemlátott“ kiadás mellé jön még a legújabb városi vigalmi adó is (M. Szobotában. S ezt a korcsmáros a jövőben már beleszámítja rezsijébe, amit a vendégnek kell majd megfizetni. Na, és ha még ezektől az élvezetektől is megvonják így a szegény embert, ugyan hogyan és mibe fojtja buját bánatját, melyből annyi része van?

* * *

Ne higgy az izgága, veszekedő embereknek. Keresd a békét! Ne azzal büszkélkedjél, hogy felfedezted felebarátod hibáját, ne tartsd dicsérendőnek, hogy megírod vagy megmondod azt neki és a világnak, avagy, hogy mások előtt megdorgálod érte; mert az rossz indulatot és ellenszenvet kelt és meglazítja a felebaráti szeretetet. Ellenben arra légy büszke, ha megmondod vagy megdorgálod négy szem között a hibája miatt, de azonnal megbocsásd a bűnét, miképen azok is megbocsásd az ellenük vétkezőkét mert ezzel jóindulatot, jószágot gerjesztess és megerősíted a felebaráti szeretetet. Rossz ember az, aki faj, vallás vagy nyelv miatt a békét zavarja.

Nemes.

A tiranai bíróság halálra ítélte a jugoszláv követség dragománját.

A zagrebi Novosztai hétfői száma külföldi diplomáciai forrás alapján azt a szenzációs hírt közli, hogy a tiranai rendkívüli bíróság halálra ítélte Gyureskovics jugoszláv követségi dragománt, akit kémkedés miatt tartóztattak le.

Arra vonatkozóan, hogy a halálos ítéletet végrehajtották-e már, vagy sem, nem érkezett semmiféle hiteles hír.

A Giornale d' Italia szkutarri-i jelentése szerint Achmed Zogu bég teljes amnesztiát adott mindazoknak a politikai emigránsoknak, akik a legutóbbi északalbániai lázadásban való részvételük miatt Jugoszláviába menekültek. Ezek az emigránsok lassanként visszatérnek Albániába és az olasz lap szerint Achmed Zogu az amnesztia rendelettel elérte azt a célját, hogy Jugoszláviában megalakított albán emigránsblokk gyorsan likvidálódjék.

Másfélmillió embert sujtott az amerikai árviz.

Hoover kereskedelmi miniszter jelentése szerint a Missisipi áradása négyszázmillió dollár kárt okozott és másfélmillió embert sujtott, akik közül hatszázezer teljesen elszegényedett.

A jelentés szerint katasztrófa gazdasági következménye többé-kevésbé érezhető lesz az egész országban. Hasonló katasztrófák elkerülése új rendszabályokat kell fogantatni, a gátakat meg kell erősíteni és biztosító műveket kell építeni, hogy elhárítsák a gátakra nehezedő erős víznyomást, amely állandóan katasztrófát fenyeget.

Elárverezték a Radics-párt palotáját.

A zagrebi politikai körökben is élénken foglalkoztatja az a hír, hogy a közeljövőben dobra kerül a horvát parasztpárt tulajdonában lévő Prpics-palota, amelyben Radics István lakik. Mint ismeretes, 1924-ben vásárolta meg a horvát parasztpárt Prpics Milán nagyiparos palotáját, tizenhárommillió dinárért és a palotát, amelyben Radics István főúri lakást rendezett be magának, Paraszt-otthonnak keresztelték el.

A palota megvásárlására annak idején egy szövetkezet alakult és amikor a horvát parasztpárt bomlásnak indult, a szövetkezet tagjai is különböző pártokra oszlottak. A véletlen folytán a szövetkezeti tagok többsége már nem tagja a horvát parasztpártnak és ennek a körülménynek tulajdonítható, hogy a parasztpárt vezetősége évről-évre halasztotta a szövetkezet közgyűlésének összehívását, mert félt, hogy azon kisebbségben marad. A szövetkezet három éven át nem tartott közgyűlést, míg most a szövetkezet ellenzéki tagjai rendkívüli közgyűlés összehívását kérték.

Az ellenzéki szövetkezeti tagok azon vannak, hogy a Prpics palotát árverezzék el és a szövetséget is likvidálják. Minthogy az ellenzékiek többségben vannak, rövidesen dobra kerül a Prpics-palota és a horvát parasztpárt hajlék nélkül marad.

Gsüggedés.

Talán utolsó dalomat írom . . .
Megtette áll már fiatal sírom,
Az óra, percz rohanva közeleg,
S alig-alig hogy bucsut vehetek.

Oh, csonka pályám! El se zenghetem,
Mi zokogott, háborgó lelkemen:
Szívembe fojtja legbúsabb dalom
A mérhetetlen, tenger fájdalom!

. . . Legyen édes, virágos, buja nyár,
S mikor fuvalmas alkonyatra jár,
Vigyenek majd a temetőbe ki
S sirasson titkos könnyel valaki!

Rebegjen értem ő is halk imát —
S mikor a sutogó falomban át
Reszkette tör a szelid esti fény:
Érzem, hogy ő egyszer az enyém!

Oh, mily gyönyörű volna ez a vég!
A koporsómban fölsóhajtanék,
Köszönténem az ifju életet —
Aztán jó éjt! virágom, ég veled!

H. J.

HIREK.

— (*A murska-sobotai gimnázium megszüntetése. A jövő évben megszűnik a gimn. ötödik osztálya. (Jó Isten, hát ennek mi a célja? Szerk.) A szülőknek akik gyermekeiket taníttatni akarják, semmi esetre sem mindegy, hogy őket idegen városba küldeni kénytelenek lesznek, mert eltekintve attól, hogy már maga a táppénz is nagy, melyre egy-egy tanulónak az idegenben szüksége van, a szülők gyermekeikkel való találkozása igen költséges. Ez volt az egyedüli gimnáziuma Prekmurjének, ahol eddig az ifjuság, a középiskolai képzettséget élvezhette és az ember önkéntelenül megkérdezi önmagától, ki okozta Prekmurjének ezt a nagy veszteséget? Ha alapjában véve készek vagyunk rá, hogy hibáinkat beismerjük, akkor a felelet erre a kérdésre egyszerű lesz: Prekmurje érdekeit a nép képviselőinek kell megvédeni és előmozdítani; de ha ők ezt nem teszik vagy nem tudják elérni, akkor általuk a nép nem éri el a legjogosabb igényeit sem. Tehát minden kudarc és minden megrövidítése az érdekeinknek, ugyáltszik a mostani képviselőknek, kiket Prekmurje népe választott, tulajdonítható. Az a gyanum, hogy Prekm. népe, a következő választásoknál, más képviselőket, mégpedig olyanokat óhajt választani, kiknek a következő kormányban mérvadó szavuk lesz.

*) Ezen közl. nem vállal felelősséget a szerk.

— Albániához való viszonyunk megszakitása. A parlament főeloszlása és az új választások kiírása az utóbbi időben élénken foglalkoztatja a politikai köröket. Az egyes pártok a választási agitációval kezdtek foglalkozni. Az Olaszország és köztünk felmerült viszály, a Tiranai paktum miatt már elsimult, de most újra kitört Albániával a viszály. Ezen viszálynak az oka, hogy a mi követségünk egyik hivatalnokja Gyuraskovič, akit az Albánok kémkedéssel gyanúsítottak, le lett tartóztatva. Kormányunk követelte Gyuraskovič szabadlábra helyezését, különben a diplomáciai szigorú megszakitásával fenyegetett. Az Albánok nem tettek eleget követeléseinknek és a kormányunk visszahívta albán követünket. A viszály tovább fejlődése és megszüntetése attól függ, milyen álláspontot foglalnak el ezeu kérdésben a nagyhatalmak. Ezen külügyi kérdés kielégítette a választások kiírását, melyek szept. 11-én lesznek megtartva.

Vidáman vannak.

Jóska: Hogy éltek feleségeddel?

Ferkó: Nagyon jól! A feleségem fazekat, tepszit, lábost s egyéb kezűgyűbe kerülő tárgyat dobál belém, s ha eltalál vele, ő örül; ha nem talál el, én örülök. Így tehát vidám az életünk.

Békítési kísérletnél.

Biró: Jancsi, mégis csak szeretetben élj feleségeddel s gondold meg, hogy férfi és feleség egy test.

Jancsi: Járbiró Ur, ez lehetetlen; ha engem megvernek a kocsmában, az én feleségem kinevet s ha azután én verem meg a feleségemet, akkor pedig én semmit nem érek. Hogy lehetnének hát [emi] egy test?

— Kisiklott a zagrebi szokolisták különvonata. Súlyos vasuti szerencsétlenség történt vasárnap este Oszijek közelében. Az oszijek-i szokolünnepeletről visszatérő zagrebi szokolisták különvonata, amely este kilenc órakor indult el Oszijekről, Kravica állomásnál kisiklott. A mozdony és négy kocsi felborult. Hatan súlyosan, többen pedig könnyebben megsebesültek. A súlyosan megsebesült szokolistákat beszállították az oszijek-i kórházba. A vizsgálat megindult.

Az izlés változása.

(Irta: NEMES állatorvos).

Természettudományi megfigyelések szerint az ember nem szereti gyermekkorában a főtt marhahúst, de szereti a nálnál jóval idősebb lányok társaságát. Kétségtelen és érdekes, hogy idősebb korában — mennyire lelkesedik a szaftos, magas, remegő, a nyelvtől omló, olvadó, finom falat, főtt marhahúsért, illetőleg a csacska is kíváncsi bakkfisekért. Változott az izlés! Ezen jelenségek egyenként élettanilag megmagyarázhatók és rendkívül természetesekek.

Nézzük az embert, a társadalmat, nem-e azt látjuk, hogy az utolsó évtizedek alatt szembeszökően és gyorsan megváltoztatta izlését.

Nézzük a társadalmi érintkezés hangját: bizonyos szomorú csodálkozással tekintünk rá; mindannyian Ripp van Winklé-nek érezzük magunkat.

„Az öregedés, sőt bizonyos mértékben az együgyűség jele, ha valaki

állandóan ama bizonyos régi, jó időket emlegeti, írja Lengyel Laura. „Ami jó volt a nagyapámnak, az nem egészen bizonyosan jó nekem. Korlátolt lélek az, aki hiába él egy nagy mozgólüktető kultúra közepette. Ha valaki egyáltalán nem bír a megváltozott viszonyokkal számolni, akkor inkább benne van a hiba, mint a viszonyokban.“ Ámde mit értsünk e társadalmi „viszonyokban“ alatt? Azt, ami bennem, bennünk van! Ott vagyunk ahol a mádi. Tehát minden hiba bennünk az emberekből van.

Anatole France egyik alakja egy 70 éves ur, panaszkodik, hogy nehezen megy fel az emeletre és ezért a „mostanában“ épített persze „nagyon rosszul épített“ lépcsőt okozza . . . nem a korát.

Nézzük Zolát! Az ő tulmerész dolgai, gyermekességekké válnak. Mikor fellépett, mindenkit megdöbentett. Ma elmúlt az idő felette.

Nézzük a közlekedést, utazást hogy volt és hogy van. Delizsáncok autók, repülőgépek.

Vegyük szemügyre a ruházkodást! Az előtt a művelt, gazdag asszonyok, férfiak jártak elegáns, finom, drága ruhában, ma a gusztyusok más, mert azok fel nem tűnő, szürke egyszerűséggel öltözködnek, és mindenki tudja, hogy ma a »pflancolok« gyanus alakjai a társadalomnak.

Dánielné nézete szerint igen helyes modern és észszerű az a pedagógia, mely a fiút és lányt minél közelebb igyekszik egymáshoz hozni. Minél inkább megismerik egymást, annál inkább pusztul a hazug romantika, az érdekeskedő, ostoba titokzatosság. Nő és férfi ne izgató rejtelem legyen egymásra nézve, hanem jóakaratu ismerős becsületes barát és ha a sors úgy hozza magával: hűséges, igazi élettárs. A megfejthetetlen szifnkszek ideje lejárt. A nő épp úgy ember akar lenni, mint a férfi. A jóavaló, intelligens férfi mit sem respektál hamarabb, miat ezt a jóhiszemű, komolyszándéku törekvést.

Azóta ez már mind megtörtént. A lányok együtt járnak a fiukkal. A pedagógia minél közelebb igyekezett

egymáshoz hozni őket — megismerték egymást, el is pusztult a hazug romantika, az érdekeskedő, ostoba titokzatosság, már nem izgató rejtelem egymásra nézve a nő és férfi, hanem jóakaratu odaadó ismerős, becsületes barát; sőt hűséges igazi élettárs . . . (. . . hármassban).

A nézet más, az izlés megváltozott, a nő már régen túllépte a határt amelyet 20–25 évvel ezelőtt ők maguk kívántak, kijelöltek. A beszélgetés, a barátkozás, valamikor kellemes vonzó és szép volt, ugy a fiatalok, mint az idősebbek között. Az ártatlanság, illetőleg a szegény pirja hol a nőn, hol a férfin a legkellemesebb érzetek gerjesztése miatt a nyak aljáig terjedt. Ah! Milyen kellemetlenül kellemes volt az akkor. Ma a léha, frivol, ajtóstuli hang kapott lángra, a legromdább témák, melyek régebben jó társaságban soha nem fordultak elő, most köznapiak. Ezek a témák nemcsak a jó izlést, hanem az erkölcsöt is sértik. Ebbeli izlésünk is megváltozott.

(Folyt. köv.)

— Tüz. Šalovci községben f. hó 11.-én éjjel fél 12 órakor kigyuladt özv. Ábrahám Józsefné lakoháza, a mely közeli szomszédos épületeket is igen erősen veszélyeztette. Az azonnal kivonult helybeli tűzoltóságnak heves küzdelemmel és végső erőmegfeszítéssel sikerült a tüzet lokalizálni és ezáltal másokat igen nagy és jelentékeny károktól megmenteni. A tűz keletkezési oka ismeretlen. A nyomozás folyik.

— Elhalálozás. Rahori Novacsek Viktor és Pál tudatták édes anyjuk rahori Novacsek Mátyásné szül. Sokál Emiliát elhunytát. Itt hagyta édes anyját: özv. Sokál Józsefné szül. Kuzalik Emiliát, testvéreit: Sokál Rezsőt, Gyulát, Irmát, Irént és Olgát. Egy általánosan szeretett, kedves ismerősünkkel megkevesbedtünk. Nyugodjék békében.

Jó szakácsnő.

— Hogy sikerült a feleséged által legelőször főzött ebéd?

— Kitünően! Még a szakácskönyve is elégett!

Jó jel.

— „Nekem úgy tetszik, hogy Duci mégis csak pénzemért vett feleségül, s ez esetben nagyon szerencsétlennek érzem magam.”

— „Inkább örülj ennek. Hisz' ez bizonyítéka annak, hogy mégsem olyan buta mint a milyennek kinéz.”

— Meglöttek egy menekülő csempészt. Derék határőreink egyik ifju tagja átlötte egy horvátországi származású férfi jobb combját, amint az a kúciát menekülésében átugrotta. A deutschösterreicher parton összeroskadt súlyos sebesültet más fél órai altatás közben a radkersburgi kórházban megoperálták. A tenyérynij területen szétromcsolt végtagot (csak nem volt dum dum patron!) sebészileg rendbe hozták. Csempészek! Ha a nyomor vagy a pénz utáni vágy csempészetre kényszeríti önöket, ha megállásra a jelet megadta a határőr, . . . ne meneküljenek.

— Varsóban az orosz követet lelőtték. Sovjetországban újra kezdődnek a politikai gyilkosságok. Néhány nappal ezelőtt 6 revolver lövéssel lőtte le, a lengyel Borisz Koverda Varsóban Vojkov orosz követet. Vojkov holtan rogyott össze. Husz előkelő egyén lett emiatt az oroszok részéről kivégezve. Oroszország eljárása ellenkezik minden erkölcsös érzéssel és itt be fog következni az, amire a történelem oly gyakran ad példát, hogy erőszak csak erőszakot szül. Kíváncsiak vagyunk mit szól ehhez Rudič Štefan, ki még néhány évvel ezelőtt az orosz szovjettal a legjobb barátságot tartotta fenn.

— Angol cserkészlányból a sivatag királynője. Shahan emirje, a beduin törzsek egyik leghatalmasabb főnöke, Damaszkuszban beleszeretett egy angol cserkészlányba. Házasságot ajánlott neki és a fiatal leány örömet mondott igent. A beduinok szerint összeházasodtak, az angol cserkészlányból a sivatag királynője lett és a fiatal pár utra kelt. A damaszkuszi angol konzul azonban azt a jelentést kapta, hogy az emir megszöktette az angol lányt. Intézkedéseket tett tehát, hogy a shahani emir haladéktalanul térjen vissza és hozza magával Damaszkuszba állítólagos feleségét. Az angol konzul előlt a leány jegyzőkönyvébe vétette, hogy szerelemből lett Shahan emirjének a felesége és önként követi a sivatagba.

Hasznos tudnivalók.

A fogak tisztítására. Olcsó eszköz, mert pénzbe nem kerül, a zöld levél. Ez egyszersmind megakadályozza a foghus vérzést.

Hűlés ellen. Olcsó és jó a hűlés ellen szénafürdőt használni. Tehát aprítsd fel a szép tiszta szénát és főzd fel egy üstben. Tedd azt egy szék, lehetőleg nádszék alá, aztán ültessd együtt úgy, hogy a gőz a betegre szálljon. A beteg feje azonban szabadon maradjon. — Az ilyen felfőtt vizet fürdőnek is lehet használni, de akkor előbb le kell szűrni. Használ ez a vesebajosoknak, sőt gyenge és skrofulás gyermekeknek is.

Kitünő szer a tyukszem ellen. Kitünő, s ami fő olcsó szer a fenyőszurok. Végy egy rongyot, kenj reá fenyőszurkot, úgy amint az a fából kiszivárog, gyujts meg gyufát és annak lángjánál olvaszd fel kissé, hogy jól összetapadjon a ronggyal, aztán csavard a rongyot a lábujj köré és kösd be. 24 óra múlva ujjaiddal lekaparhatod a tyukszemet. Ha első alkalommal nem sikerülne, ami ritka eset, akkor ismételd meg. Másodszor mindenesetre sikerülni fog.

A sárga betegség ellen. Minden reggel és este egyél meg egy tojást három citrom levéllel keverve, míg a betegség elmúlik.

Kígyómarás ellen. A nálunk élő kígyók közül egyedül a vipera a mérges. A vipera marása után rövid idő múlva a testen levő seb dagad, pirosodik és vizesen fénylik; a tag megmered. A harapás után a sebből a bele jutott mérget rögtön ki kell szívni. A sebet alákötjük, esetleg kiegészítjük. A kiegészített sebre és föléje hideg borogatást tehetünk. Az orvos igénybevétele soha sem mulasztandó el.

Szerkesztői üzenet.

H. L. urnak Puconci. Ha itt jár, sziveskedjen a szerkesztőségbe jönni.

Gyermekek öröme a játékszer

melyek nagy választékban kaphatók nagyon olcsó áron: kerti öntöző, vödör, karika játékok, hinta, tollszélforgó, gereblye, lapát, labda, csiga, homok játékok, kugli, kocsi, celluloid, gummi és posztó játékok stb. stb.

Erdős Barnabás

papir és játékkereskedés

MURSKA SOBOTA,
Cerkvena ulica.

ELADO.

Domanjsevcén (Domokosián) szabadbirtokból 5 hold rét. 4 hold erdő és 13 hold szántóföldből álló birtok. — Bővebb megtudható özv. KUZMA ISTVÁNNÉNÁL Domanjsevcén.

Vsakovrstne sirove k o ž e

k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

K odaji je

veliko posestvo, na Ščavnici poleg Gornje Radgone, štero obstoji iz 46 oralov zemlje, vse okoli hiše. Vse gibajočev i negibajočev, stvarjov. Poslopje zidano in s črepom pokrito. Da se tiidi z arende na več let. Reflektanti se naj zglasijo pri KOCIPER MATIJI v Rakičani poleg Murske Sobote.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA június 23.

100 kg.	kg.	Buza	Din.	
		Rozs		340—
		Zab		250—300
		Kukorica		225—
		Köles		225—
		Hajdina		300—
		Széna		300—
		Bab cseres.		60—50
		vegyes bab		300—
		Krumpli		100—155
		Lenmag		370—380
		Lóhermag		2800—3100

BENKO: június 23.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	9.—	10.—
Úszó	7.—	8.—	9.—	10.—
Tehén	3.—	4.—	6.—	7.—
Borju	—	—	10.—	12:50
Sertés			15.—	17.—
Zsir I-a			23.—	28.—
Vaj				80.—
Szalonna				24.—
Tojás 1 drb.				0.75

PéNZ.

1 Dollár	=	Din.	56:70
1 Pengő Budapest	=		10.—
1 Schil. Bécs	=		7:99
1 Kor. Praga	=		1:67
1 Lira	=		2:46
Zürichben 100 Din	=		9.135 sfrk.

Mulatságokra

konfetti-, szerpentin és vicces lapok, nagyban és kicsinyben kaphatók :-

Izidor Hahn

könyvkereskedésében
Murska Sobota.

Prva Prekmurska Zaloga Pohištva in hišnih predmetov

ŠERCER in DRUG maribori cég fiókja MURSKA SOBOTA a templom u. 178. szám (Dr. Czifrák-x-x féle házban) a volt pósthelyiségben x-x

1927. július 1-én megnyílik

Puha és kemény fából készült hálószobák, ebédlők, konyha butorok és konyha felszerelési tárgyak, székek, pamlagok (ottoman) vasbutorok ágybetétek, matrácok, szőnyegek függönyök, takarók, mindenféle kárpitos munkák, szent képek, feszületek és díszműárak igen nagy választékban.

Javitó műhely. Rendkívül olcsó gyári áruk.

Eladás áremelés nélkül kedvező feltételű

RÉSZLETFIZETÉS mellett.

GAZDÁLKODÁS.

Kapás növény helytelen ápolása.

Nem egyszer halljuk, hogy a krumpli termés jól sikerült töltögetés nélkül is, a kukorica pedig nem dől ki, ha fel volt töltve. Ezt hangoztatják nálunk, hol népünk semmi újításra nem gondol, melyet pedig követnie kellene a gyakorlati gazda tapasztalatai alapján. —

Hogy a krumpli meghozza ugyanazt a termést feltöltögetés nélkül mint töltögetéssel, azt én nagyon is elhiszem. Sőt én azt állítom, hogy a nálunk szokásos töltögetés, tisztelet a kivételnek, egyenest káros csak a talaj mesterséges kiszáritását mozdítja elő s az ily töltögetésnél határozottan jobb a krumpli talajának kapálás általi porhanyítása, hogy a gumók fejlődésükhöz szükségelt porhanyo területet nyerhessenek. Megmondjuk miért.

Tapasztalatom szerint a krumplinak csak annyi kapálás szükséges, hogy a gazt gyökerestül kiirtsuk s a kellendő mélységig földjét porhanyítsuk. Ezt kövesse a sekély feltöltés, mely az ismét kihajtó gazt fojtja el, a krumpli szárát alátámasztja első növényében és gyökér felfelé ágazása esete teret biztosít gumóképződésre. Ezt kövesse aztán, a krumpli második növényi szakában, a mélyebben és szélesebbre engedett töltögető eke általi magas töltés, amely ezáltal bő laza földhalommal ellátott krumpli fejlődését, gumók terjeszkedését biztosítja. Ezt azonban külön e célra a barázdatisztogató ekére felszerelt s a szántó eke deszkájához hasonló töltögető testtel kell végezni, mely a földet a krumplihoz oda fordítja s lazán tölti magasra.

Nálunk többnyire a barázdát simára tisztító s eképpen hajlított deszkájú ekével töltögetnek. Nézzük csak végig az így töltögetett krumplikát s meggyőződünk arról, hogy a krumpli tulajdonképpen nincsen is feltöltve. Krumpli soraiiban oly magasan áll a földfelülete, mint állt a töltögetés előtt. csak éppen a két sor közti föld lett jobbra és balra odaszoritva. Miután a föld mintegy odagyömöszölődött, a gumók fejlődésükben gátolva vannak, a hajcsövesség hamarabb áll be s a szélnek barázdákban való meg-megakadása is lehetségesebbé van téve, szárazság esetén is hamarabb szárad, ami természetellenes érést s krumpliszár elszáradását elősegíti. Így aztán nem csoda, ha egyesek beképzelt maguknak, hogy töltögetés nélkül is jó a krumpli termés. Természetes a helytelen töltögetésnél jobb, ha jól megkapáltuk s így tettük talaját porhanyóvá, mert legalább nem száritják mesterségesen. — Jobb tehát kapákkal töltögetni mint rossz ekével felületesen, hogy csak végezve legyen a munka,

Kukoricáról már elégszer írtam, tehát bővebben foglalkozni nem szándékozom. Csak megemlítem azt a tényt, hogy a kukorica ott ver gyö-

keret, hol földet ér, ennél fogva törekednünk kell arra, hogy gyökereit mélyen hajtsa, hol több a táperő, s ott a téli nedvesség, mely megóvjá a tengerit még a legnagyobb szárazság idején is a fodorodástól. Ezt pedig csak úgy lehetséges elérni, ha a kukoricát — ellenkezőleg a krumplival — nem töltögetjük, hanem kétszer vagy többször megkapáljuk fogatos kapálóékével. Persze ez esetben fő nem igen lesz, de következetesen, ha kukoricát ültetünk nem akarunk füvet aratni. Az az állítás pedig, hogy a töltögetés meggátolja a tengeri kidülését nem igaz, mert csak akkor nem dől ki, ha nincs vihar, különben pedig jobban, mint a nem töltögetett, mert ennek vastos gyökérzete a föld mélyébe ezt nem engedi.

István gazda.

Pusztítsuk a legyeket.

Manapság már mindenki tudja, hogy a legyek általában úgy az emberre, mint az állatra nagyon veszélyesek. Sajátságos hogyennek ellenére a gazdák nem nagyon igyekeznek pusztítani őket. Kimutatott tény, hogy

1.) izgatják az embert és állatot mehanikailag, mert csiklandozó érzését, sőt szurásukkal fájdalmat okoznak.

2. Ezen ingerekre az állat (ember) elhárító mozdulatokat tesz, amelyek — mivel ezt a szegény állat nap-hosszat kénytelen cselekedni — kifárasztják az izmokat, mintha sokat dolgozott volna. E felesleges fej, láb, fark mozgások, börrázkodások, nagy energia veszteséget okoznak. Nyugtalanosság oka idegesség is lehet, mely csak a legyek miatt keletkezett, tehát idegbajt okozók is.

3. A legyek ezrei, ha mindenik csak egy cseppent sziv magába (20 csepp 1 gramm) naponta 1—1 deciliter vérvesztés. Az egész nyáron át elég tekintélyes anyagvesztés jelent, melyet abrakkal és szálás takarmánnyal kell pótolni, a gazda károsodik.

4. A legyek lábukkal, fulánkukkal, sőt bélsarukkal veszélyes baktériumokat visznek, beteg vérről, bélsárról, állat és emberről, kenyérrre, tejre, cukorra erőszközőkre, állat és emberre.

Sem az állatvilágra, sem a növényvilágra hasznos tevékenységet nem fejt ki a légy, s azért az irtásuk indokolt. Irtsák őket: fecskékkel, ragasztókkal, mérgezett cukorral (légyölő galóca—Gomba), légyfogó piros papírral kór gözőkkel, stb.

A legyek távoltartása azok elpusztítása nélkül az állatokra kent, mosott, hintett különféle szerekkel, az istálló ablakok és falak kékítésével történik. A setétítés és az erős légvonalatok sokszor ártalmasak az istállóban levő állatokra és ezért nem mindig ajánlhatók. Tessék a közelebbi felvilágosítást az állatorvosoknál megtudni.

KÖZGAZDASÁG.

A murszka szobotai községi takarékpénztár tényleg már megalakult, alapszabályai helyben s az igazgatóság megválasztott. Még

csak néhány formalitást kell elintézni, miközben az előkészítő munkálatok szorgalmasan folynak. Sokan azonban nem tudják mi az értelme községi takarékoszt létesíteni. Az községi takarékoszt létesítése, bár némi jövedelmet hoz az illető községnek, mégsem nyereségvágyból történik. Főcélja az, hogy mind az a pénz, melyet feltétlen biztos helyen kell elhelyezni, mint teszem árwapénznek, egyesületi, alapítványi stb. habár olcsóbb kamatra is, itt helyeztessék el. Községi takarékoszt pedig biztos, mért az illető község teljes vagyonával és jövedelmeivel felel az ott elhelyezett tőkéről. S ha ez a takarékoszt megkezd működését, akkor az a pár millió, mely eddig a maribori városi takarékosztba vándorolt itt fog elhelyeztetni, amikor is kilátás van arra, hogy Prekmurje olcsón elhelyezett pénzéből Prekmurje kap olcsó kölcsönt, is és a fogják mondani mint mondta Maribor: „körzetükön kívül eső területre nem adnak kölcsönt.“ Pedig „körzetükön kívül“ eső Prekmurjei pénzt olcsó kamatra mennyire befogadják . . .

„Panonia“ nyomdát M. Szobotában, mely privát kezéből szövetkezetté alakult, legújabbban — mint jól értesültünk — a radics-párt is megklerikálisták is megvenni szándékoznak. Magán érdekelték is alkuszni rá, de mindkét irányban a vételi tárgyalások még nem haladtak nagyon előre.

Villanyáram továbbítása M. Szobota közeli környékére már tervbe van véve. Tekintetbe jönnek elsősorban azok közeli községek, melyek a villanyáramot minden további nélkül a m. szobotai transzformátorból közvetlenül kaphatnák, tehát mindegy nagyobb költség nélkül. S ha a községek a villany jelentőségét eléggé értékelni tudják, úgy rövid időn belül ez megtörténhetik.

ELADÓ méhes 16 családnak szolgáló dargekral 8 méhcsaláddal, ugyszintén átycserepes felszer. Bővebbet MARKO VICSNÁL Murska Sobota, Grajska ulica.

ÁLLANDÓAN KAPHATOK:

Szalona kg-ja Din 24.-
Zsir „ „ 23-28
Háj „ „ 26.-
Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mészárszékben
MURSKA SOBOTA.

PERGAMENT
PAPIR

se dobi po dnevnoj ceni
na malo in na veliko pri:

IZIDOR HAHN
MURSKA SOBOTA.

SZNEJÉ i MLADO'ZENCI!

Prve kak szi szpokupujete Vase potrebscine za 'zenitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, glávni trg, gde je velika zaloga i zbera v korinaj vencov, slarov za sneja, strumje in vsze drobno blago kaj sze pri tej prilikaj nūca.

Velika zaloga 'zenszki krscsakov i rāzno traletno i drobno blago.

Szolidna posztrēzba! Nisziko cene!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom

MURSKA SOBOTA

Glávni trg. Bergerova hisa.

Terjessze és olvassa a
„MURAVIDÉK“-et

NEMECZ JANEZ

vaskereskedő,

MURSKA SOBOTA

árusit bámulatos olcsó áron: épületvasalást, tűzhelyeket, gépolajat, gépalkatrészeket, dobsint, vizmutatóüveget, kenőszelencéket, felvonó serlegeket, tömlőket, tömitőanyagot, valamint minden vas és gépszakmába való anyagot. Biciklik valamint PUCH motorke-

Puch

Styria

rékpárok és alkatrészek Prekmurje vezérképviselője.

Világhírű Urania irrógépek raktára.